

معاون توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی

نیازی به واردات شکر نداریم

صفحه ۳

سرمقاله

به امید برطرف شدن سخت‌ترین روزها

بهمن دانائی

وابستگی درآمدهای ارزی ایران به صادرات نفت خام یک واقعیت انکارناپذیر است. این واقعیت در همه ۵۰ سال از ۱۳۴۷ تا ۱۳۹۷ وجود داشته است. برخلاف آنچه درباره توسعه صادرات غیرنفتی بیان می‌شود، نگاهی به صادرات گاز و میعانات گازی و فرآورده‌های پتروشیمی و حتی در یک پله پایین‌تر صادرات فولاد نشان می‌دهد بخش اصلی ارزش صادرات محصولات یادشده نیز همان نفت و گاز با کمترین تغییرات فیزیکی و فرآوری شده است. این وابستگی تمام‌عیار اقتصاد ایران به درآمدهای حاصل از صادرات نفت خام و فرآورده‌های یک پله پایین‌تر موجب شده است برنامه‌های اقتصادی کشور نیز به زلف درآمدهای نفتی گره بخورد. تجربه نشان می‌دهد یک بار در نیمه دوم دهه ۱۳۶۰، یک بار در اوایل دهه ۱۳۷۰، بار سوم در اواخر دهه ۱۳۷۰ و بار چهارم در اوایل دهه ۱۳۹۰، درآمد ارزی ایران از صادرات نفت خام به دلایل گوناگون به مرز سقوط رسید. دقت در این مقاطع از تاریخ اقتصاد ایران نشان می‌دهد که پس از کاهش درآمدهای ارزی، در گام نخست نرخ تبدیل دلار و ارزهای معتبر در بازار ارز ایران به ریال با شتاب به سوی افزایش حرکت کرد.

ادامه در صفحه ۲

انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر تشکل برتر شد

مورد اعتماد دولت است بازار این محصول با کمترین التهاب مواجه بوده است. علاوه بر این همکاری مفید دولت و اعضای انجمن در نیل به خودکفایی ایران در تولید و مصرف شکر بسیار مفید و کارساز بوده است. ایران با تولید نزدیک به ۲ میلیون تن شکر در سال زراعی گذشته به خوداتکایی در تولید این محصول دست یافته است. روز ۲۲ مرداد ماه انجمن صنایع قند و شکر ایران به عنوان تشکل برتر در تنظیم‌گری مفتخر به دریافت لوح تقدیر اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران از دست وزیر صنعت، معدن و تجارت و جناب آقای شافعی ریاست اتاق شد. بدیهی است این کامیابی با همکاری و همراهی دلسوزانه همه اعضای گرانقدر انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر حاصل شده است. نشریه شکر به امید روزهای بهتر برای صنعت قند و شکر، این کامیابی را به اعضای انجمن و همه خانواده بزرگ این صنعت به ویژه کشاورزان زحمتکش و کارکنان کارخانه‌های قند تبریک می‌گوید.

روز ۲۲ مردادماه امسال و درنخستین همایش ملی تشکل‌های ملی که در محل اتاق بازرگانی صنایع و معادن و کشاورزی ایران برگزار شد. انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر به عنوان یکی از تشکل‌های برتر در سطح ملی معرفی شد. انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر که یکی از قدیمی‌ترین نهادهای مدنی در ایران به حساب می‌آید به دلیل حضور نیرومند در تعامل کارآمد با دولت در زمینه‌های گوناگون به ویژه در سال‌های اخیر نقش پررنگ و ممتازی در تعادل پدیدار شده این صنعت برداشته است. انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر یکی از معدود تشکل‌های صنعت غذا به حساب می‌آید که به دلیل اعتماد دولت به توانایی‌های آن و اعضای این تشکل قدیمی وظیفه و اختیار تنظیم بازار شکر را برعهده گرفته است. تعامل تنگاتنگ و روزمره این انجمن با بخش تولید، کشاورزی و نهادهای تنظیم بازار با توجه به آمارهای کارشناسانه تهیه شده از سوی انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر که

در صفحات دیگر می‌خوانید:

تفاهم، اعتماد و تنظیم بازار

«بسته حمایت از تولید»

کمی دقت،

مافیای واردات توسعه

و جای خالی صنعت قند

مقداری انصاف علمی

نیشکر را نابود کرد

صفحه ۲

صفحه ۳

صفحات ۴ و ۵

صفحه ۸

مادداشت

ادب و آداب خصوصی سازی

آیت‌الله فقیه، اکبرهاشمی رفسنجانی از تابستان ۱۳۷۰ صدای زنگ خصوصی سازی شرکت‌ها و بنگاه‌های دولتی شده از دوران مصادره و ملی شدن‌ها تا بنگاه‌های تأسیس شده توسط دولت پیش و پس از انقلاب را به صدا درآورد. از آن روزها اکنون ۲۷ سال سپری شده است و مطابق اسناد بالادستی مثل برنامه‌های توسعه و سند چشم‌انداز توسعه سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی باید سهام شرکت‌های دولتی به بخش خصوصی واگذار می‌شد، اما ادب و آداب خصوصی سازی در ایران رعایت نشده است. گام اول در فرآیند ادب و آداب خصوصی سازی این است که مدیران ارشد دولتی و به ویژه مدیران میانی ذهنیت خصوصی پیدا کنند. ذهن خصوصی به آدمی در هر منصب و مقام دولتی یا غیردولتی حکم می‌کند که با طرف تجاری و طرف مشترک فعالیت اقتصادی خود مدارا کند، نرم‌خو باشد و با او تفاهم کند.

ادامه در صفحه ۳

به امید بر طرف شدن سخت‌ترین روزها

ادامه از صفحه اول

پس از آن دولت‌ها برای مهار این وضعیت برای ارزهای معتبر قیمت دستوری تعیین کرده و سهمیه‌بندی ارزی به فعالیت‌های مختلف را در دستور کار قرار دادند تا دلارهای ارزان برای واردات اختصاص یابد و هدف نیز این بوده است که قیمت نسبی کالاها و خدمات تثبیت شود و شهروندان از آسیب تورم دور بمانند.

واقعیت این است که متأسفانه دولت‌های ایران با هر گرایشی در ۴ مقطع یادشده یک اشتباه بنیادین را تکرار کردند و با دخالت بیش از اندازه در اقتصاد راه رانت‌خواری باز شد. در هر چهار باری که قیمت نفت سقوط و درآمدهای ارزی کاهش را تجربه کرد به ویژه در سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ و حالا در ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ به دلیل سیاستگذاری ناکارآمد ارزی نرخ دلار و ارزهای دیگر نه تنها کاهش نیافت و در محدوده‌ای که دولت می‌خواست تثبیت نشد بلکه در یک فاصله کوتاه کمتر از ۶ ماه نرخ برابری ریال به پول‌های خارجی با شتابی فوق‌العاده به زیان ریال شد. وقتی این اتفاق می‌افتد و شهروندان می‌بینند ارزش ریالی که در اختیار دارند به سرعت در حال ذوب شدن است تقاضا برای دلار و سایر کالاها به ویژه سکه و طلا را در دستور کار قرار می‌دهند و قیمت این کالاها افزایش دوباره را تجربه می‌کنند.

ماریپیج تورمی دلار - کالا - دلار در سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ منجر به افزایش نرخ

تلاش و برنامه‌ریزی موفق سال‌های پس از ۱۳۹۲ موجب شده است میزان تولید شکر در داخل راه را برای آزمونان و رانت‌خواران مسدود کرده است و دولت محترم استوار و محکم ایستاده و اجازه واردات خارج از عرف را برای شکر نمی‌دهد.

از طرف دیگر و با توجه به اینکه قیمت نسبی شکر در مقایسه با تغییرات نسبی سایر کالاها به تغییرات نرخ دلار پایین‌تر بوده است، التهاب در بازار این محصول نیز آسیب جدی به تولید نخواهد زد. در وضعیتی که الان بر اقتصاد کلان حاکم شده است و با توجه به تحولات پیش روی ایران در حوزه تشدید تحریم‌ها که به احتمال بالا رخ می‌دهد، همه مدیران اقتصادی باید با چشم‌هایی باز و گوش‌هایی تیز هر تحول کوچک و بزرگی را دیده و شنیده و مطابق با

تورم در حد ۴۰ درصد شد و امسال نیز مهار تورم بی‌نتیجه مانده است و به نظر می‌رسد نرخ تورم سال ۱۳۹۷ احتمالاً با فاصله بعید نسبت به نرخ تورم اعلام شده بانک مرکزی برای سال ۱۳۹۶ در اندازه‌ای بالا بایستد. وضعیت تورمی و انتظارات تورمی در میان شهروندان بار دیگر دولت را مجبور می‌کند که پای نهادهای نظارتی را به اقتصاد باز کند و قیمت‌گذاری دستوری و خارج از قاعده را در دستور کار قرار دهد. برآیند این روندها و فرآیندها اما این است که تولید داخلی کالاها به دلیل افزایش هزینه‌های تولید از یک طرف و اختصاص ارز ارزان قیمت به واردات کالاهای راهبردی در بدترین وضعیت قرار می‌گیرد.

این وضعیت اکنون بر اقتصاد ایران حاکم شده است. خدای را سپاس می‌گوییم که

آنها واکنش منطقی نشان دهند. خطر رشد شتابان تورم برای تولید کالاهایی مثل شکر این است که برخی افراد و گروه‌هایی که پیش از این نیز از این وضعیت سوءاستفاده کرده‌اند بار دیگر به مقایسه غیرمنطقی واردات شکر با ارز دولتی و قیمت تمام شده شکر داخلی اقدام کرده و فضا را تیره و تار سازند. از طرف دیگر باید به مدیران دولتی هشدار داد که اجازه دادن به رشد قیمت عوامل تولید کالاهایی مثل شکر و سرکوب قیمتی آن در بازار و یا معطل کردن بنگاه‌ها در پرداخت مطالبات قانونی آنها راه را برای سست شدن تولید داخلی هموار سازند. اکثریت مدیران کاربلد و صبور و زحمتکش کارخانه‌های قند و شکر که تجربه بحران سال ۱۳۸۵ و حتی ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ و پیش از اینها را در کارنامه خود دارند بدون تردید با اتخاذ کارآمدترین روش‌های اقتصادی و مدیریتی این روزهای سخت را پشت سر خواهند گذاشت.

واقعیت این است که مدیران ارجمند در صنعت اصیل و قدیمی قند و شکر حتماً توجه دارند که اگر وضعیت سیاست خارجی ایران همین باشد که الان هست و به احتمال زیاد همین وضع فعلی ادامه خواهد داشت باید منتظر روزهای سخت‌تر در بازار شکر و در شرایط اقتصاد کلان و سیاست‌های ارزی و پولی و تجاری سختگیرانه‌تر باشند. به امید برطرف شدن همه دشواری‌ها و پیروزی و سربلندی صنعت قند و شکر در این روزهای سخت، باید بر افزایش همکاری و مشارکت و هم‌نظری منطقی بیفزاییم.

مافیای واردات توسعه نیشکر را نابود کرد

بهمین آرمان

کلمه خوزستان برگرفته از خوز است و خوز به معنای نیشکر است. تلاش‌های بسیاری برای احیای این صنعت از زمان امیرکبیر در ایران برای کشت نیشکر در استان خوزستان آغاز شد که با کشته شدن او و بر سر کار آمدن میرزا آقاخان نوری که گویا تابعیت انگلیسی نیز داشت، این فرآیند متوقف شد. در دوره رضاشاه، دوباره مسأله تولید شکر از نیشکر در خوزستان آغاز شد. انگلیسی‌ها با خودکفایی ایران در زمینه تولید شکر شدیداً مخالف بودند و برای ترساندن کشاورزان مراهی را از هندوستان که آن زمان مستعمره بریتانیا بود در مزارع نیشکر راه می‌کردند. کاپیتان نول، جاسوس سرویس انگلیس در ایران و قفقاز بر این باور بود که در کنار ذخایر بزرگ منطقه خوزستان هرچقدر جمعیت کمتری وجود داشته باشد، تأمین کننده منافع انگلیس در ایران است. مرحله سوم کشت نیشکر در دوره پهلوی دوم آغاز شد و در منطقه‌ای به نام هفت‌تپه در جنوب دزفول کارخانه تولید شکر از نیشکر در ۱۲ هزار هکتار آغاز شد. این مجموعه که در سال ۱۳۴۱ به بهره‌برداری رسید، دارای کامل‌ترین زنجیره نیشکر جهان است. زیرا علاوه بر تولید صد هزار تن شکر در سال، صد هزار تن خوراک دام و حدود ۸۰ تن کاغذ تولید می‌کند.

نیشکر یکی از تولیدات کشاورزی است که همه قسمت‌های آن، قابل استفاده هستند. در پیش از انقلاب مجتمع بسیار بزرگتری که گویا بزرگ‌ترین کارخانه تولید شکر از نیشکر است در جنوب شوشتر در مساحتی برابر با ۲۳ هزار هکتار در دستور کار قرار گرفت و در سال ۱۳۵۶ به بهره‌برداری رسید که مشاوران آن شرکت‌های

هلندی و آمریکایی بودند. از آنجایی که میزان جریان آب در رودخانه کارون بزرگ بالغ بر ۱۹ میلیارد مترمکعب است، سازمان آب و برق خوزستان با شرکت agronomix آمریکا که یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های مهندس مشاور صنایع غذایی است به امضا رسید. بر پایه آن قرار بر این بود که هفت مجتمع کشت و صنعت جدید برای تولید ۷۰۰ هزار تن شکر، ۷۰۰ هزار تن خوراک دام، ۲۰۰ هزار تن کاغذ و خمیرمایه در شمال و جنوب اهواز در محدوده‌ای به گستره ۱۲۰ کیلومتر ساخته شود. با انقلاب اسلامی طبیعتاً این قرارداد نیز مانند سایر قراردادهای توسعه‌ای لغو شد. ولی در زمان جنگ ایران و عراق، به دستور نخست‌وزیر وقت صندوقی به نام صندوق شکر به وجود آمد تا مطالعات باقیمانده توسط کارشناسان ایرانی انجام شود.

پس از پایان جنگ و آغاز دوره سازندگی زمان تصویب قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی این طرح در زیرمجموعه تبصره ۲۹ قانون اول توسعه اقتصادی گنجانده شد. آیت‌الله‌شاهی به عنوان رئیس‌جمهور وقت از آنجایی که می‌دانست مخالفان از همه ابزارها برای جلوگیری از تصویب این پروژه استفاده خواهند کرد، علاوه بر فرستادن وزیر کشاورزی و وزیر نیرو، برای دفاع از این پروژه وزیر نفت کابینه خود را هم به مجلس شورای اسلامی فرستاد. علاوه بر آن اعلامیه‌هایی هم در تأیید این پروژه پخش شد و نهایتاً این طرح به تصویب رسید و نخستین واحد آن در جنوب شوشتر به نام مجتمع کشت و صنعت امام خمینی به دست رئیس دولت اصلاحات افتتاح شد. پس از آن شش کارخانه شکر دیگر هم به بهره‌برداری رسیدند. علاوه بر

یادداشت

آن یک کارخانه ام دی اف، یک کارخانه تولید الکل به ظرفیت ۳۳ میلیون لیتر در سال و یک کارخانه خوراک دام به ظرفیت صد هزار تن نیز ساخته شد که در مرحله بهره‌برداری قرار دارد. در زمستان سال ۹۶، در محل اتاق بازرگانی ایران با حضور مقامات ذی‌ربط جشن خودکفایی شکر برگزار شد که نتیجه به راه افتادن طرح توسعه نیشکر بود و ایران توانست برای نخستین بار در تاریخ خود به تولیدی برابر با ۱/۶ میلیون تن شکر دست پیدا کند. این عملاً به معنای آن بود که واردات واقعی شکر تنها محدود به ۵۰۰ هزار تن در سال رسید. در سال جاری قرار بر این بود که با افزایش سطح زیر کشت نیشکر در خوزستان این میزان به (یک و هفت) ۱/۷ میلیون تن برسد. ولی مافیای واردات شکر طبیعتاً نمی‌توانست چنین رویدادی را تحمل کند. به همین خاطر در فصل تابستان که فصل آبیاری کشتزارهای نیشکر است، به‌رغم وجود آب در پشت سدهای ساخته شده روی رودخانه کارون، سازمان آب و برق خوزستان به تحریک مافیای واردات شکر میزان تخصیص آب به طرح توسعه نیشکر را به پایین‌ترین حد خود رساند و موجب نابودی هزاران هکتار زمین زیر کشت نیشکر شد. به طوری که بر پایه اطلاعات دریافتی میزان تولید شکر در این مجموعه نسبت به سال گذشته ۴۵ درصد کاهش یافت. حال این مسأله در زمانی اتفاق می‌افتد که به علت سیلاب‌ها در پاکستان و خشکسالی بی‌سابقه در آلمان و فرانسه که از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان شکر جهان هستند، تولید شکر در سطح جهانی کاهش پیدا خواهد کرد و به دنبال آن، قیمت شکر نیز در بورس کالای شکر روند صعودی پیدا خواهد کرد.

ادب و آداب خصوصی سازی

ادامه از صفحه اول متأسفانه این ادب ذهن خصوصی در میان برخی مدیران ارشد دولتی و مدیران میانی و حتی کارشناسان دستگاهها پدیدار نشده است و رفتار و گفتار آنها با بخش خصوصی و بخش غیردولتی هنوز بر روال ارباب - رعیتی است. این گروه با ذهن بسته و متمرکز شده بر روی برتری‌های دولت و آقایی و سروری دولت هنوز در تعامل با مدیران بنگاهها فرمان می‌دهند و انتظار فرمان‌پذیری دارند.

این ادب نیست که چون فردی تنها برای یک دوره حداکثر ۸ ساله بر منصب یک نهاد دولتی می‌نشیند احساس فرمانفرمایی کند. تا وقتی ادب خصوصی‌سازی رعایت نشود اقتصاد ایران راه به جایی نمی‌برد. یکی دیگر از آداب خصوصی‌سازی این است که مدیران دولتی دندان طمع را بیرون انداخته و همراه با فروش سهام شرکت‌های دولتی، مدیریت این شرکت‌ها را نیز واگذار کنند. تجربه ۲۷ سال گذشته در خصوصی‌سازی نشان می‌دهد که مدیران دولت برای ادامه سلطه خود گونه‌ای برنامه‌ریزی می‌کنند که مدیریت در اختیارشان باقی بماند تا سلطه خود را تداوم بخشند. آمارهای در دسترس نشان می‌دهد در حال حاضر حدود ۴۴۰ شرکت شامل ۳۱۲ شرکت دولتی موجود در لیست واگذاری‌های امسال و ۱۵۹ شرکت دولتی خارج شده از لیست، مستلزم تعیین تکلیف همچنان در برزخ دولتی ماندن یا خصوصی شدن باقی مانده است. در حالی که سهم دولت در شماری از شرکت‌های یادشده کمتر از ۵۰ درصد است ولی مدیریت آنها دولتی است و به عبارت دیگر دارایی‌های بخش خصوصی زیر چتر مدیریت دولتی باقی مانده‌اند. آداب خصوصی‌سازی همچنین حکم می‌کند حمایت‌هایی که از شرکت‌های دولتی می‌شود پس از واگذاری و فروش سهام شرکت‌ها ناگهان قطع نشود و ادامه یابد و به خریداران فرصت داده شود در یک دوره معین استقلال پیدا کنند.

واقعیت این است که برخی از مدیران دولتی از حربه ناکارآمدسازی شرکت‌ها استفاده می‌کنند تا بگویند که خصوصی‌سازی فایده‌ای ندارد. آمارهای در دسترس نشان می‌دهد در حال حاضر ۸۰۰ هزار میلیارد تومان از دارایی ایرانی‌ها در اختیار مدیران دولتی شرکت‌های دولتی مانده است که با پایین‌ترین میزان بهره‌وری اداره می‌شود. مطابق با قانون‌های تصویب شده می‌بایست کل واگذاری‌ها تا سال ۱۳۹۳ پایان یابد. اما در حال حاضر با وجود گذشت بیش از سه سال از پایان مهلت قانونی، عدم واگذاری تعدادی از شرکت‌های موجود در لیست واگذاری‌ها به دلایل مختلف، به عنوان یکی از اساسی‌ترین چالش‌های پیش روی قانون اصل ۴۴، همچنان به قوت خود باقی است. طبق آخرین اطلاعات سازمان خصوصی‌سازی در ۱۷ سال گذشته تعداد ۱۹۹۲ بنگاه در لیست واگذاری‌های این سازمان قرار گرفته است که از این تعداد حدود ۴۳۰ بنگاه به دلایل مختلف از جمله انحلال، ورشکستگی، ادغام و خروج موقت و دائم از لیست، انتقال به گروه سه و... از لیست واگذاری‌ها خارج شده‌اند. (شامل حدود ۱۹۰ انحلال و ورشکستگی و ادغام، ۱۵۹ شرکت خارج شده از لیست و مستلزم تعیین تکلیف و ۸۱ شرکت انتقال به گروه سه).

حدود ۱۷۰ شرکت نیز به صورت غیرقابلی در قالب ردیون دولت یا سهام عدالت و بدون برگزاری مزایده واگذار شده‌اند. از حدود ۱۳۹۰ بنگاه باقیمانده حدود ۷۶۰ بنگاه معادل ۵۵ درصد آنها تاکنون به فروش رسیده‌اند و حدود ۶۳۱ بنگاه معادل ۴۵ درصد در لیست واگذاری‌های سال ۹۷ قرار دارند. از ۶۳۱ بنگاه موجود در لیست واگذاری‌های سال جاری ۳۱۲ مورد سهام (شرکت) و ۳۱۹ مورد دارایی هستند.

نیازی به واردات شکر نداریم

خوشبختانه در این روزهای سخت اقتصاد ایران که بنا بر اسناد وزارت صنعت، معدن و تجارت فقط برای «سایر کالاها» یک میلیارد دلار نیاز ارزی پیش‌بینی شده است تا سال ۱۳۹۷ را پشت سر بگذاریم، واردات شکر کمترین ارز را نیاز دارد. اگر یادمان باشد که در سال ۱۳۸۵ رقمی معادل یک میلیارد دلار برای واردات شکر اختصاص یافت و در سال ۱۳۹۲ و در اوج تشدید تحریم‌ها نیز یک گروه کوچک از تجار مباشر دولت توانستند در یک دوره کوتاه بهار آن سال ارز قابل توجهی برای واردات شکر به قیمت ارز دولتی اخذ کنند، کار بزرگ در این سال‌ها آشکار خواهد شد.

معاون وزیر جهاد کشاورزی با بیان اینکه سه سال است که گندم وارد نمی‌کنیم، تصریح کرد: با وجود کاهش بی‌سابقه بارندگی در سال زراعی جاری، تاکنون حدود ۹/۴ میلیون تن گندم از کشاورزان خریداری کرده‌ایم.

مهرفرد با اشاره به دستیابی ایران به رکورد تولید بیش از ۲ میلیون تنی شکر، گفت: کشور سالانه به حدود ۲/۳ میلیون تن شکر نیاز دارد که رکورد تولید امسال این کالای اساسی در تاریخ ۱۲۳ ساله صنعت قند ایران بی‌سابقه است.

وی با تأکید بر اینکه امسال نیازی به واردات شکر نداریم، گفت: هم‌اکنون ۸۵ درصد نیاز شکر در داخل تولید می‌شود و با توسعه کشت پاییزه چغندر قند به زودی به خوداتکایی کامل در تولید شکر دست خواهیم یافت.

مهرفرد با اشاره به تولید سالانه ۲/۲ میلیون تن برنج در کشور، یادآور شد: با توجه به شرایط کم آبی، وزارت جهاد کشاورزی فقط از کشت برنج در استان‌های گیلان و مازندران حمایت می‌کند و نزدیک به ۸۰۰ هزار تن کسری تولید از خارج تأمین می‌شود. معاون توسعه بازرگانی و صنایع کشاورزی وزارت جهاد کشاورزی اعلام کرد: با تصویب دولت، مسؤلیت ثبت سفارش و نظارت بر توزیع نهاده‌های ذرت، جو، کنجاله سویا و دانه‌های روغنی وارداتی که ارز دولتی استفاده می‌کنند به وزارت جهاد کشاورزی محول شده است. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت جهاد کشاورزی، علی‌اکبر مهرفرد در گردهمایی مدیران حراست سازمان‌های جهاد کشاورزی استان‌ها و ادارات تابعه، گفت: با تصویب دولت، مسؤلیت ثبت سفارش و نظارت بر توزیع نهاده‌های ذرت، جو، کنجاله سویا و دانه‌های روغنی وارداتی که ارز دولتی استفاده می‌کنند تا مصرف‌کننده نهایی از یک و نیم ماه قبل به وزارت جهاد کشاورزی محول شده است. وی با اشاره به اینکه این نهاده‌ها در تولید گوشت مرغ، تخم مرغ، شیر و گوشت قرمز کاربرد دارند، افزود: ذرت محصولی تابستانه و با مصرف آب بالاست که به خاطر شرایط اقلیمی کشور امکان افزایش تولید آن در داخل وجود ندارد و این نهاده از خارج تأمین می‌شود.

«بسته حمایت از تولید» و جای خالی صنعت قند

محمد شریعتمداری وزیر بازرگانی ایران در سال‌های ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۴ بار دیگر و از طرف رئیس‌جمهور حسن روحانی به عنوان وزیر صنعت، معدن و تجارت انتخاب و کمی پیشتر از یک سال است که در این منصب فعالیت دارد. با توجه به گستردگی وظایف و اختیارات این وزارتخانه که سازگاری تجارت و تولید هدف از تأسیس آن بوده است به نظر می‌رسد شرایط اداره این نهاد دشوارتر از همیشه است. از طرف دیگر شرایط ویژه اقتصادی ایران در یک سال اخیر که از دو ناحیه تحولات ارزی و تشدید تحریم‌ها آسیب دیده است و در انتظار شرایط نامساعدتر هستیم، وزارت صنعت، معدن و تجارت چند وقت است «بسته حمایت از تولید» را تهیه و مقدمات اجرایی آن را فراهم می‌کند. وزیر صنعت و بازرگانی ایران نیز در هفته‌های اخیر در این باره به طور کلی صحبت کرده است. با توجه به کلیات این بسته حمایتی که در کمیسیون صنایع اتاق بازرگانی تهران در کانون بحث و توجه قرار گرفت، چند نکته را می‌توان مورد توجه قرار داد.

یکم: در این «بسته حمایت از تولید» پیش‌بینی شده است که برای ۷ گروه کالایی شامل «نساجی»، «غیرفلزی»، «محصولات فلزی و لوازم خانگی»، «برق و الکترونیک»، «ماشین‌سازی و تجهیزات»، «خودرو و نیروی محرکه»، «صنایع معدنی (کانی غیرمعدنی و فلزی)» به ترتیب ۲ میلیارد دلار، ۳ میلیارد دلار، ۲/۵ میلیارد دلار، ۳ میلیارد دلار، ۲/۵ میلیارد دلار، ۴/۵ میلیارد دلار و ۲/۵ میلیارد دلار برای «سایر» گروه‌های کالایی نیز یک میلیارد دلار ارز در سال ۱۳۹۷ مورد نیاز است. این مجموعه مطابق با «بسته حمایت از تولید» روی هم ۲۵ میلیارد دلار لازم دارند. به نظر می‌رسد با توجه به مجموعه درآمد ارزی ایران در سال ۱۳۹۷ از محل صادرات نفت و

سایر کالاها و میزان واردات سایر کالاها، تأمین این میزان ارز سخت است. دوم: بررسی «بسته حمایت از تولید» وزارت صنعت، معدن و تجارت نشان می‌دهد که کالاهای کشاورزی مثل شکر و صنعت آن یعنی صنعت قند و شکر و صنعت روغن نباتی جایی در فهرست فعالیت‌های مورد حمایت ارزی وزارت صنعت، معدن و تجارت ندارد. آیا وزارت صنعت، معدن و تجارت به طور کلی پای خود را از صنعت قند و شکر بیرون کشیده است و همه اختیارات، وظایف و حمایت‌های خود از این صنعت و سایر صنایع غذایی را به وزارت جهاد کشاورزی داده است؟

اطلاعیه انتشار یافته از طرف وزارت صنعت، معدن و تجارت این را به وضوح نشان می‌دهد. در این صورت و اگر قرار است در «بسته حمایت از تولید» جایی برای صنعت قند و شکر و سایر صنایع غذایی - کشاورزی نباشد، چرا باید قیمت‌گذاری دستوری از طرف این وزارتخانه و سازمان وابسته به آن برای قند و شکر باشد بدترین برنامه‌ها آماده می‌شود؟ به نظر می‌رسد مدیران محترم وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌توانستند و باید در «بسته حمایت از تولید» جایی برای تأمین نیازهای ارزی این صنعت لحاظ می‌کردند. اگر هنوز فرصت هست باید در این زمینه تجدیدنظر شده و باید راهی برای حمایت از تولید قند و شکر به صورت ویژه پیدا شود.

افزایش ضریب خودکفایی در شکر

ستاد تنظیم بازار به منظور تأمین حداکثری نیاز روغن نباتی در بازار و افزایش ضریب خودکفایی تولید در شکر تصمیماتی را اتخاذ کرد. اعضای کارگروه ستاد تنظیم بازار در وزارت صنعت، معدن و تجارت با توجه به افزایش ضریب خودکفایی در تولید شکر و کاهش وابستگی به واردات این کالا مقرر کردند در راستای حمایت از کارخانه‌های تولید شکر، قیمت شکر تولیدی در سال جاری با توجه به حمایت از خودکفایی و همچنین لحاظ شدن حقوق مصرف‌کننده بررسی و تعدیل شود. پیش‌بینی می‌شود با تصمیم اتخاذ شده افزایش عرضه شکر به رقابتی شدن بازار منجر شود. در این نشست که از صبح با حضور نمایندگان بخش خصوصی، دستگاه‌های ذربط و به ریاست حسن یونس سینکی برگزار شد، مقرر گردید فهرست اولیه کالاهایی که با توجه به افزایش نرخ ارز مشمول بهره‌مندی از ارز ۴۲۰۰ تومانی هستند اما به صورت غیرقانونی و قانونی از کشور خارج می‌شوند، توسط اعضای تنظیم مورد بازبینی قرار گیرد تا دریافت مابه‌التفاوت برای پیشگیری از خروج این کالاها در دستور کار قرار گیرد. ستاد تنظیم بازار در نشست اخیر خود با توجه به لزوم تأمین حداکثری نیاز بازار روغن نباتی، تأکید کرد مواد اولیه مورد نیاز برای عرضه حداکثری، از محل ذخایر استراتژیک تأمین شود. بر این اساس در راستای کاهش هزینه تولیدکنندگان تصمیماتی به منظور تأمین مواد اولیه بسته‌بندی روغن اعم از ورق مورد مصرف در بسته‌بندی و pet اتخاذ شد.

۲۵۰ میلیارد دلار ثبت سفارش واردات در ۴ ماه

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: تقاضای ثبت سفارش طی چهار ماه اخیر نسبت به دوره مشابه سال قبل ۲۱۵ برابر افزایش پیدا کرده است و اگر فرض کنید که همه این ثبت سفارش‌های انجام شده را بخواهیم وارد کنیم به ۲۵۰ میلیارد دلار می‌رسد که قابل تصور نیست. وزیر صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: از مشکلات و عوامل برون‌زا قدری که خارج می‌شود به حوزه سودجویی وارد می‌شود که برخی از این آب گل آلود تلاش می‌کنند برای خودشان ماهی بگیرند؛ به عنوان مثال تقاضای ثبت سفارش طی چهار ماه اخیر نسبت به دوره مشابه سال قبل ۲۱۵ برابر افزایش پیدا کرده است و اگر فرض کنید که همه این ثبت سفارش‌های انجام شده را بخواهیم وارد کنیم به ۲۵۰ میلیارد دلار می‌رسد که قابل تصور نیست. وی افزود: در حال حاضر بازار با یک عامل برون‌زایی به نام پمپاژ عدم قطعیت به اذهان ایرانیان مواجه است، به این معنی که با ایجاد فضای تردید در اذهان اعم از تولیدکننده، واردکننده، صادرکننده و مصرف‌کننده مواجه هستیم. این مشکل سبب می‌شود رفتار همه تغییر کند. اینکه در آینده ممکن است با چه تصمیم و تغییراتی مواجه باشیم، روند حرکت اقتصاد در کشور را کند می‌کند که سبب برهم خوردن عرضه و تقاضا نیز می‌شود. در چنین شرایطی است که تولیدکننده کمتر تولید می‌کند، عرضه‌کننده محصول را کمتر عرضه می‌کند و نهایتاً منجر به افزایش قیمت یک کالا می‌شود که ما با ایجاد بسته‌ها و به کارگیری روش‌های حمایتی، تلاش در افزایش تولید و تنظیم بازار داریم.

صدای طبل واردکنندگان

پیرو درج خبری با عنوان «تشنگی خوزستان و بلعیده شدن آب کارون توسط صنعت نیشکر»، روابط عمومی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی جوابیه‌ای صادر کرد که وفق قانون عیناً درج می‌گردد.

۱ - در بخش‌هایی از این مطلب به انحای مختلف عنوان شده که اجرای طرح‌های هفتگانه نیشکر کارشناسی نشده بوده است. در این رابطه باید گفت که برخلاف چنین نظراتی، در خصوص تمام موارد مرتبط با طرح، مطالعات جامع کارشناسانه در ابعاد مختلف صورت پذیرفت و همه ارکان نظام بر ضرورت اجرای طرح توسعه نیشکر در خوزستان تأکید نموده‌اند. در این خصوص مقام معظم رهبری در اسفندماه ۱۳۷۵ در جمع مسؤولان وقت کشور و استان فرمودند: «شاید در دنیا، خوزستان جزو بهترین جاها یا کم‌نظیرترین جاهایی است که مناسب نیشکر است. اولاً انسان را متأثر می‌کند که چرا از این مکان در گذشته به سود این مردم استفاده نشده است. ثانیاً خرسند می‌کند که حالا بحمدالله از این استفاده خواهد شد. بعد هم محصول این صنعت نیازی برای کشور ماست، برای خودکفایی کشور از لحاظ اقتصادی اینها چیز مهمی است که باید انجام بگیرد». این نکته را نیز باید اضافه کرد که به دلیل نیاز کشور به شکر و جلوگیری از واردات آن، در سال ۱۳۶۲ شورای شکر تشکیل و طی مطالعاتی که از سال ۱۳۶۳ تا ۱۳۶۵ توسط صندوق مطالعات شکر صورت گرفت، تأسیس شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید.

۲ - بی‌شک «نگاه به بیرون برای حل مسائل اقتصادی ایران اسلامی هیچگاه به نتیجه نخواهد رسید، بنابراین باید همواره به دنبال استفاده از ظرفیت‌های داخلی کشور بود». در حال حاضر کشور با تولید بیش از ۲ میلیون تن شکر به مرز خودکفایی رسیده است و سهم صنعت نیشکر از این خودکفایی بیش از ۵۰ درصد است. آیا خودکفایی در تولید محصول استراتژیک کشور و بی‌نیاز کردن ایران اسلامی از واردات و جلوگیری از هدرروی ارز، به عنوان یک دستاورد مهم در سطح منطقه محسوب نمی‌شود؟

در سالیان گذشته عده‌ای با کوبیدن بر طبل واردات شکر، علاوه بر ایجاد وابستگی کشور به واردات در شرایط تحریم‌ها، صنایع قند و شکر را دچار ورشکستگی نمودند و هزاران نفر را به ورطه بیکاری کشاندند. همواره «اقتصاد مقاومتی» و حرکت در مسیر خودکفایی در طی سالیان گذشته به عنوان شایسته کلام رهبری در اکثر دیدارهای ایشان با مسؤولان نظام و اقشار مختلف مردم مورد تأکید قرار گرفته و به عنوان راهکار نجات اقتصاد کشور از سوی ایشان تبیین شده است و تولیدات صنعت نیشکر همواره در راستای اقتصادی مقاومتی و اتکالی به توانمندی داخلی بوده است.

۳ - از جمله دستاوردهای مهم شرکت توسعه نیشکر علاوه بر تولید و تأمین ۴۰ درصد شکر کشور و گام برداشتن در مسیر خودکفایی، ایجاد اشتغال و به تبع آن امنیت پایدار در خوزستان است. صنعت نیشکر در کل استان خوزستان اشتغالی بالغ بر ۳۵ تا ۴۰ هزار نفر بطور مستقیم و تقریباً به همین میزان اشتغال غیرمستقیم ایجاد کرده است و از این میزان اشتغال، در مجموع ۲۰ هزار نفر در شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی در حال فعالیت هستند که از این تعداد ۹۹/۶ درصد نیروهای بومی و ۴ صدم درصد را نیروهای غیر بومی تشکیل می‌دهند. خوشبختانه مجموعه‌های تولیدی نیشکر و صنایع جانبی و تبدیلی آن توانسته‌اند تمام اقوام و فرهنگ‌ها را در زیر چتر تولید همدل و هماهنگ نمایند و به عنوان سرمایه‌های اصلی و عمده خود تلقی نمایند و یک تجانس فرهنگی مناسب ایجاد نمایند. این نکته را نیز باید اضافه کرد که ارزش اقتصادی توسعه نیشکر در عرصه ملی تنها به تولید و تأمین بیش از ۴۰ درصد شکر کشور خلاصه نمی‌شود، بلکه تولید بیش از ۳۳ میلیون لیتر الکل طبی در کشور، ظرفیت تولید ۱۰ هزار تن خمیرمایه، پتانسیل تولید ۱۳۲ هزار متر مکعب MDF و بیش از ۵۰ هزار تن خوراک دام، توسعه نیشکر را به عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده شکر، الکل و خمیرمایه در کشور قرار می‌دهد.

۴ - در بخشی از مطلب منتشر شده آمده است که «شرکت‌های هفتگانه نیشکر بدون کار کارشناسی آب رودخانه کارون را در بالادست می‌بلعند و اجازه ورود آب به آبادان و خرمشهر را نمی‌دهند». ادعای بلعیدن آب کارون توسط شرکت‌های هفتگانه توسعه نیشکر، در حالی است که از هفت کشت و صنعت نیشکر، فقط پنج کشت و صنعت از آب کارون استفاده می‌کنند و حدود ۴۰ درصد آب مصرفی صنعت نیشکر از طریق زهکش‌های زیرزمینی مجدداً به چرخه اکولوژیکی باز می‌گردد که به دلیل شیرین شدن اراضی و روش مبارزه بیولوژیک و همچنین حرکت به سمت

کمی دقت، مقداری انصاف علمی

رخدادهای ایران در حوزه آب تحولات شگفت‌انگیزی را تجربه می‌کند. تا همین چهار سال پیش انتشار اخبار و گزارش و تحلیل درباره کمیابی آب در ایران ممنوع بود و حالا که اجازه انتشار اخبار آب داده شده است به نظر می‌رسد راه برای داوری‌های غیرکارشناسی نیز هموار شده است. بدیهی است که نباید از رسانه‌های خبری انتظار داشت بدون خطا در هر اتفاقی داوری کنند و البته دلسوزی آنها را باید ارج نهاد. با این همه به نظر می‌رسد یکی از سایت‌های خبری - تحلیلی قدیمی ایران درباره آب کارون و اختصاص آن به فعالیت‌های گوناگون خطای کارشناسی داشته و در یک

بهره‌برداری از کودهای آلی، امکان استفاده مطلوب از زهاب و پروسه بازچرخانی مصرف آب را در زمینه‌های متعدد فراهم کرده است. از سوی دیگر راندمان آبیاری در این صنعت نیز در حال حاضر ۲۰ درصد بالاتر از میانگین راندمان آبیاری سطحی کشور است.

میزان مصرف آب در کشت و صنعت‌های نیشکر به دلیل استفاده بهینه از منابع آبی و استفاده مجدد از زهاب نیشکر، نسبت به سالیان گذشته بیش از ۴۰ درصد کاهش داشته است، اما با وجود کاهش ۴۰ درصدی، امسال به دلیل شرایط خشکسالی و مصوبه ستاد بحران، میزان آب از ۲۵ متر مکعب در سال گذشته به ۱۴ متر مکعب کاهش یافت که همین میزان نیز تاکنون محقق نشده است. بر اساس مصوبه ستاد خشکسالی خوزستان، شرکت توسعه نیشکر سطح زیر کشت خود را ۲۰ درصد کاهش داد این در حالی است که کشت‌های پرمصرف بنا بر آمار سازمان آب و برق خوزستان نه تنها کاهش نداشته بلکه با افزایش چند برابری برخی کشت‌ها روبرو هستیم. (خبرگزاری ایسنا خوزستان - ۳ مرداد ماه، ۱۳۹۷ - ۱۶ هزار هکتار کشت غیرمجاز برنج در حوضه کرخه).

۵ - گفتنی است در حال حاضر به نسبت بهره‌وری، میزان آب دریافتی نیشکر در حدود یک زراعت معمولی است و هیچ دلیل منطقی وجود ندارد که تأمین آب آن را در رقابت با سایر محصولات تعریف کنیم، نیشکر بخش مهمی از کشاورزی خوزستان است و برای حفظ کشاورزی، تأمین حقایق کشت‌های دایمی امری حیاتی است، زیرا نیشکر بر خلاف کشت‌های دیگر، یک گیاه ۵ ساله است و یک کشت موقت نیست. در حال حاضر ۶۵ هزار هکتار نیشکر زیر کشت قرار دارد که ۳۷ هزار هکتار یا ۵۹ درصد این محصول در آستانه خسارت ۷۹ تا ۱۰۰ درصدی قرار دارد و این آمار از مزارع خسارت یافته با تمامی جزئیات توسط کارشناسان ثبت شده است و اگر اقدامی صورت نگیرد با کاهش ۵۰ درصدی تولید شکر نسبت به سال گذشته روبرو خواهیم شد که علاوه بر زیان هنگفت و وابستگی دوباره به واردات شکر، امنیت شغلی ۲۰ هزار کارگر و معیشت ۱۰۰ هزار خوزستانی نیز به خطر می‌افتد؛ لذا انتظار این است که نمایندگان خوزستان در مجلس شورای اسلامی در کنار پیگیری خسارت وارد شده به نخیلات و آبزیان، عطش و خشکی مزارع نیشکر را به گوش مسؤولان برسانند و از امنیت و ثباتی که در سایه طرح‌های نیشکر

بی‌مهری‌ها به نیشکر همچنان ادامه دارد

معاون حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب سازمان آب و برق خوزستان روز چهارشنبه ۲۴ مردادماه در گفتگو با خبرنگاری ایرنا از رهاسازی ۷۰۰ مترمکعب بر ثانیه از سدهای دز و گتوند برای تأمین آب مورد نیاز نخیلات آبادان و خرمشهر و کشت و صنعت‌های نیشکر خبر داد و این در حالی است که مزارع نیشکر همچنان از کمبود آب و تهدید به قطع برق ایستگاه‌های پمپاژ آب رنج می‌کشند.

بر اساس بررسی‌های میدانی، شرکت‌های کشت و صنعت نیشکری با وجود رها سازی آب در رودخانه، همچنان با محدودیت برداشت آب از رودخانه و عدم تأمین حق‌آبه خود جهت آبیاری حداقلی مزارع نیشکر روبرو هستند، به نحوی که برابر اعلام سازمان آب و برق خوزستان در صورت برداشت بیش از میزان تعیین شده، برق ایستگاه‌های پمپاژ نیشکر بدون هر گونه تذکر یا هشدار، قطع خواهد شد. مدیر عامل شرکت کشت و صنعت نیشکر امیرکبیر در همین رابطه گفت: چند روزی است شاهد رها سازی آب از بالادست رودخانه هستیم که سطح رودخانه را به شکل کم‌سابقه‌ای افزایش داده است. این میزان افزایش، رقوم آب در ایستگاه پمپاژ امیرکبیر را از ۳۰ سانتیمتر به بیش از ۲۵۰ سانتیمتر رسانید. فتحی می‌کوند افزود: نجات نخلستان‌ها و باغستان‌های خوزستان دغدغه همه دلسوزان و فعالان عرصه کشاورزی خوزستان است و از اینکه برای نجات آنها اقدامی شده است عمیقاً خوشحال هستیم ولی متأسفانه در بخش نیشکر که تأمین‌کننده پنجاه درصد محصولات کشاورزی استان خوزستان است همچنان مورد بی‌مهری قرار داریم. به نحوی که ضمن از دست دادن زمان طلایی جهت آبیاری مزارع نیشکر از کنار این رود پرآب شاهد از بین رفتن مزارع این محصول ارزشمند هستیم و کماکان نیشکر در تب تشنگی و عدم تأمین حق‌آبه خود در حال احتضار است. فتحی می‌کوند خاطر نشان کرد: مزارع این شرکت تاکنون نزدیک به ۵۰ درصد خسارت دیده است که معادل بالغ بر ۱۳۰ میلیارد تومان زیان مالی خواهد بود. بی‌شک تلف شدن دسترنج فعالان حوزه نیشکر خوزستان در شرایطی که کشور خود را برای جشن خودکفایی در تولید شکر آماده ساخته بود ضربه‌ای مهلک بر پیکر رنجور اقتصاد استان و کشور است. اتفاق ناگواری که باعث از بین رفتن هزاران فرصت شغلی، ایجاد ناامنی‌های اجتماعی و سقوط اقتصاد کشور در دامان مافیای واردات شکر خواهد شد.

در حالی که جمعیت استان خوزستان نزدیک به ۵ میلیون است، بررسی‌ها نشان می‌دهد که صنایع کشت و صنعت استان کمتر از ۱۰۰ هزار خانواده را مستقیم و غیرمستقیم زیر پوشش اقتصادی خود قرار داده است و میلیون‌ها خانوار خوزستانی - چه به لحاظ مستقیم و چه به لحاظ غیرمستقیم - از منافع اقتصادی این طرح بی‌بهره هستند.

این مهم را می‌توان در اعتراض‌های میدانی گاه و بیگاه کشاورزان و سایر شهروندان خوزستانی برداشت کرد که با اعتراض به ممنوعیت کشت تابستانه تأکید می‌کنند که اگر ممنوعیت کشت برای کشاورزان بومی مناطقی نظیر شوش، دزفول، اهواز و خرمشهر باید عملیاتی شود، چرا این قانون شامل حال شرکت‌های ثروتمند کشت و صنعت نیشکر نمی‌شود؟

بررسی‌های بیشتر در مورد وضعیت شرکت‌های کشت و صنعت نیشکر در استان خوزستان، گویای این است که در حال حاضر و به واسطه کاهش منابع آب این شرکت‌ها با کاهش راندمان تولیدی رو به رو شده‌اند و هم‌اکنون نیز تلاش‌های فراوانی برای افزایش منابع آب مورد استفاده خود به جریان انداخته‌اند.

در همین رابطه به تازگی حسین آمیلی، معاون کشاورزی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی خوزستان در نشست شورای آب استان که در استانداری برگزار شد با بیان اینکه در کشت دائمی نیشکر دو موضوع کمیت آب و کیفیت آن مطرح است، افزود: متأسفانه کیفیت آب چندان مطلوب نیست و هم‌اکنون به دلیل خشکسالی، کیفیت آب در مقایسه با سال زراعی گذشته چندین برابر کاهش یافته و این مسأله در رابطه با کشت نیشکر به معنی افت ۲۲ درصدی تولید این محصول خواهد بود.

این رویه در حالی است که بسیاری از کارشناسان عقیده دارند در ماجرای شور شدن منابع آب کارون، جدا از موضوع سد گتوند و خسارات برآمده از آن توسعه کشت نیشکر در اراضی شور استان نیز مطرح است که کمتر مورد توجه قرار گرفته است.

کارشناسان بر این باورند با هدف توسعه اراضی نیشکر استان و در دهه گذشته میلیاردها مترمکعب آب شیرین رودخانه‌هایی مثل کارون به اراضی شور و قلیایی سرازیر و نمک استخراج‌شده این عملیات وارد رودخانه و از آنجا به هورالعظیم و اروندرود منتقل شد؛ اتفاقی که حتی در مقطعی از تاریخ مورد اعتراض کشور همسایه یعنی عراق نیز واقع شد.

اکنون و در تازه‌ترین واکنش‌ها به مشکل مورد اشاره، عبدالله سامری نماینده مردم خرمشهر به «مهر» گفت: شرکت‌های هفتگانه نیشکر را باید مقصر اصلی شوری آب کارون بدانیم. دولت اکنون برای رفع کامل مشکل آب شهرهای آبادان و خرمشهر تأکید کرد و در همین راستا به زودی ۷۰ متر مکعب آب از بالادست وارد کارون می‌شود که همچون مدیریت قبلی، کشاورزان منطقه از این آب بهره‌مند می‌شوند.

سامری در همین باره تأکید کرد: شرکت‌های هفتگانه نیشکر بدون کار کارشناسی آب رودخانه کارون را در بالادست می‌بلعند و اجازه ورود آب به آبادان و خرمشهر را نمی‌دهند.

بر اساس آنچه مورد اشاره قرار گرفت در رابطه با بحران آب خوزستان جدا از موضوعاتی نظیر انتقال آب در بالادست و نیز کاهش نزولات جوی، از مدیران پیشین کنونی دولت باید پرسید استدلال مشخص آن‌ها برای توسعه بی‌حساب و کتاب اراضی کشت نیشکر چه بوده است و اکنون واکنش آن‌ها در قبال این رویه چیست؟

از مدیران اجرایی استانی و ملی همچنین باید پرسید، توسعه نیشکر در استان خوزستان در سال‌های اخیر تا کنون چه دستاورد مشخص و قابل‌ذکری برای مردم محلی داشته است؟ اگر این اقدام تأثیر مثبتی در زندگی شهروندان داشته است، پس معنای اعتراض‌های گاه و بیگاه کشاورزان و سایر شهروندان به این مسأله چیست؟

به نظر می‌رسد مدیران اجرایی کشور در سال‌های گذشته خواسته یا ناخواسته در مسیر توسعه مناطق مختلف کشور از جمله استان خوزستان به آسان‌ترین راه حل یعنی توسعه کشاورزی بدون توجه به توانمندی‌های منطقه‌ای روی آوردند و این رویکرد خود به تشدید بحران‌های زیست‌محیطی دامن زد.

اینجا طرح این پرسش خالی از لطف نیست که آیا امکان نداشت با زنده نگاه داشتن رود کارون و توسعه بخش گردشگری استان خوزستان عواید به مراتب بیشتری از آنچه اکنون صنعت نیشکر برای این منطقه از کشور حاصل کرده است به دست آورد و علاوه بر آن دچار مضراتی چون بحران‌های زیست‌محیطی و شور شدن منابع آب نیز نشد؟

تحلیل تقریباً نادرست موجبات خطای داوری دیگران را فراهم کرده است. پس از انتشار خبری با تیتیر «تشنگی خوزستان و بلعیده شدن آب کارون توسط نیشکر»، از سوی روابط عمومی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی خوزستان جوابیه‌ای به این نوشته داده شده است. اگر کمی انصاف کارشناسی افزایش یابد و به جای دیدن مسایل در کوتاه‌مدت به بلندمدت و امنیت غذایی و امنیت استان فکر می‌شد شاید خطاها کمتر می‌شد. در این گزارش نخست جوابیه شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی به خبر تابناک و سپس متن خبر را می‌خوانید:

در استان ایجاد شده حمایت کنند، زیرا نیشکر نیمی از محصولات کشاورزی خوزستان را تشکیل می‌دهد و جایگاه کشاورزی خوزستان تا حدود زیادی وابسته به دوام و بقای این صنعت است.

تشنگی خوزستان

تشنگی خوزستان و بلعیده شدن آب کارون توسط صنعت نیشکر مدتی است، تشدید بحران‌های زیست‌محیطی و بروز مشکلات جدی در زمینه تأمین آب شرب شهروندان استان خوزستان به یکی از نگرانی‌های جدی مردم و مسئولان کشور بدل شده است؛ مسأله‌ای به شدت مهم که هراز چندگاهی وارد مقوله‌های امنیتی نیز می‌شود، ولی بررسی‌ها نشان می‌دهد، هنوز عزم راسخی برای حل ریشه‌ای بحران پیش آمده در این منطقه از کشورمان وجود ندارد!

به گزارش «تابناک»، صرف نظر از موضوعاتی نظیر طرح‌های انتقال آب و نیز کاهش نزولات جوی، یکی از مشکلات جدی آشفته‌گی پیش آمده در معادلات موجود در رابطه با منابع و مصارف آب استان خوزستان را باید در روند رو به گسترش و توسعه اراضی نیشکر این استان دنبال کرد؛ روندی که در دهه‌های گذشته همواره نمودار آن افزایشی بوده و بارها کارشناسان در این باره هشدارهای لازم را داده‌اند.

برای اثبات نقش بی‌بدیل توسعه اراضی زیر کشت نیشکر و خسارت‌هایی که این اتفاق در کاهش منابع آب استان داشته است، اشاره به این نکته ضروری است که در حال حاضر نزدیک ۱۰۰ هزار هکتار از اراضی استان به ویژه در مجاورت شهرستان‌هایی چون خرمشهر و اهواز به کشت نیشکر اختصاص یافته است.

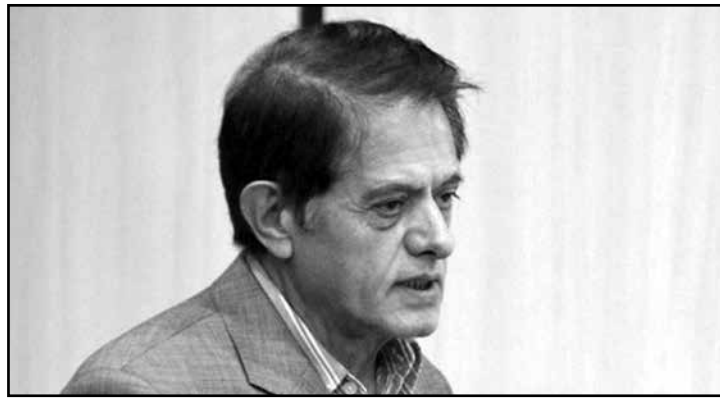
این رقم صد هزار هکتاری زمانی عجیب‌تر می‌شود که بدانیم در دهه ۸۰ شمسی میزان زمین‌های زراعی اختصاص یافته به کشت نیشکر کمتر از ۳۰ هزار هکتار بود که در یک بازه زمانی کوتاه و برخلاف روند کاهشی بارش‌ها تا سه برابر افزایش پیدا کرد.

پیش از این، بیشتر اراضی که از سال ۱۳۸۶ و به سرعت در اشغال شرکت‌های هفتگانه کشت و صنعت نیشکر درآمد، به کشت محصول دیگری اختصاص نداشت و این یعنی در یک بازه زمانی ده ساله بخش قابل توجهی از زمین‌های بایر استان با هدف افزایش سطح درآمد شهروندان نیز بهبود معیشت مردم محلی زیر کشت نیشکر رفت.

نابودی مزارع خوزستان و خطر بیکاری هزاران خوزستانی

این مقام مسئول با اشاره به اینکه مزارع نیشکر در تیرماه، تنها یک نوبت آبیاری شده‌اند، افزود: در صورت عدم آبیاری تا پایان تابستان، بخش زیادی از گیاهان مرده و از بین خواهند رفت و با آبیاری مجدد نیز قابل برگشت نیستند. در این صورت، آسیب‌هایی نظیر بحران‌های کارگری، توقف تولید شکر و بیکاری، امنیت اقتصادی و اجتماعی خوزستان را تهدید خواهد کرد. این مقام مسئول، خشکسالی، کم‌آبی و قطع مکرر برق را عامل اصلی خسارت به محصولات نیشکر عنوان کرد و گفت: بر اساس مصوبه ستاد خشکسالی، مقرر شد که ۲۰ درصد از سهمیه آب توسعه نیشکر کاهش پیدا کند، اما نه تنها این میزان آب تخصیص پیدا نکرد، بلکه برق را هم قطع کردند. با بیان اینکه متأسفانه کیفیت آب به صورت ناخواسته مطلوب نیست، اظهار کرد: در حال حاضر به دلیل خشکسالی، کیفیت آب چندین برابر نامطلوب شده است و در کشت نیشکر، این مسئله به معنی افت ۲۲ درصدی ظرفیت تولید است. معاون کشاورزی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی معتقد است: در صورت عدم آبیاری، خسارتی ۶۰۰ میلیارد تومانی گریبان‌گیر توسعه نیشکر می‌شود و آینده این صنعت برای پنج سال آینده با چالش مواجه خواهد شد.

و صنایع جانبی را حفظ می‌کنیم. وی در ادامه با انتقاد از ادعای برخی مسئولان مبنی بر ضرر زیست محیطی سوزاندن نیشکر گفت: سوختن نیشکر، هیچ عارضه بهداشتی ایجاد نمی‌کند؛ تحقیق ۳۵ ساله دانشگاه‌ها و آریکا بر روی مزارع نیشکر، نتوانست ثابت کند که هنگام آتش زدن نیشکر مشکل تنفسی در افراد ایجاد می‌شود. نزدیک به شش دهه از زمان فعالیت کشت و صنعت هفت‌تپه می‌گذرد و در کنار آن تعدادی روستا وجود دارد و مردم این روستاها با وجود سال‌ها سکونت در کنار این کشت و صنعت، تا به امروز از نظر پزشکی، سلامت و بهداشت دچار مشکل نشده‌اند و ریه‌های آن‌ها با مردم عادی تفاوتی نداشته است.

معتقد است باید پیش از هر تصمیم، به تبعات اجتماعی آن فکر کرد. وی می‌گوید: اگر کاهش ۲۰ درصدی در کشت نظر را بگیریم، سطح زیر کشت نیشکر حدود ۱۴ هزار هکتار کم می‌شود و با چهار هزار و ۲۰۰ نفر نیروی اضافی در شرکت توسعه نیشکر مواجه می‌شویم که قطعاً تبعات اجتماعی زیادی در پی خواهد داشت. آمیلی به اشتغال ۱۹ هزار نفر در کشت نیشکر اشاره و از بی‌مهری به این صنعت در خوزستان انتقاد کرد. وی با بیان اینکه هیچ درصدی از ۱۹ هزار نفر نیروی شاغل در این شرکت قابل تریخیس و کنار گذاشته شدن نیستند، عنوان کرد: ما با همه توان و تلاش خود زنجیره نیروی انسانی در توسعه نیشکر

کارگران نیشکر خوزستان، این روزها به دنبال کاهش سطح کشت نیشکر با ابرچالش بیکاری دست‌وپنجه نرم می‌کنند؛ کارشناسان «کمبود آب» را علت اصلی این وضعیت چالشی عنوان می‌کنند.

«حال نیشکر این روزها خراب است و حال ما خراب‌تر؛ مزارع نیشکر تشنه و خسته‌اند، تشنه از بی‌آبی و البته بی‌مهری. ما کشاورزیم و کارگر نیشکر؛ سال‌هاست که با نیشکر زندگی کرده‌ایم و مثل اولادمان این گیاهان را تر و خشک کرده‌ایم. حال در کنار ساقه‌های نیشکر می‌ایستیم تا ایستاده نمیرند» این متن، دل نوشته یکی از کارگران شرکت نیشکر خوزستان است که این روزها دیگر کامش با نیشکر شیرین نمی‌شود.

در حال حاضر ۶۵ هزار هکتار نیشکر در شرکت توسعه نیشکر، زیر کشت قرار دارد که ۵۹ درصد این سطوح به دلیل بی‌آبی در آستانه خسارت ۷۹ تا ۱۰۰ درصدی هستند. این در حالی است که به ازای کاهش هر هزار هکتار کشت نیشکر، ۳۰۰ نفر بیکار می‌شوند و در صورت از بین رفتن کشت و خشک شدن مزارع نیشکر، اشتغال و اقتصاد خوزستان ضربه خواهد خورد. این را معاون کشاورزی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی در گفت‌وگو با خبرنگار کشاورزی آن‌ا می‌گوید. حسین آمیلی

حال نیشکر این روزها خراب است و حال ما خراب‌تر

نور و گرما جزء اقلیم خوزستان است و فلسفه کاشت نیشکر در این دیار، و بی‌آبی دردی است که این روزها دامان نیشکر را گرفته است و باید برای آن فکری کرد.

ما همه آمده‌ایم که سرنهیم، نی شکیم و شکر بریم اما نگرانیم از اینکه نکند سر بنهیم و نی نبریم؛ آب برای گیاه همان طور اهمیت دارد که خون در رگ انسان و خون که جریان نداشته باشد قلب می‌ایستد و این روزها قلب نیشکر در آستانه ایستادن است؛ رنگ سبز از مزارع نیشکر رخت بر بسته است و نفس‌هایشان به شماره افتاده است. تیرماه هم انگار می‌خواهد تیر خلاصش را به نیشکر بزند و هوا هم دیگر هوای نیشکر را ندارد. ظهر که می‌شود و آفتاب خود را به میانه آسمان می‌رساند، فاصله‌اش را با برگ‌های نیشکر به حداقل می‌رساند و برگ‌ها را می‌سوزاند و آن لحظه است که دلم به حال نیشکر و خودم می‌سوزد. سوسک‌های ریشه‌خوار لامروت رحمت نمی‌کنند، انگار منتظر فرصتی بوده‌اند تا ریشه‌های بی‌پناه را بی‌امان از پا در بیاورند و گویی که به کمک آفتاب آمده‌اند تا از بالا و پایین نیشکر را به زانو در بیاورند. نیشکر اسیر خاک ترک خورده شده است؛ نیشکر را پای برای فرار نیست و دستی برای دست به دامان شدن ندارد و ندارد حنجره‌های برای فریاد زدن و چشمی برای گریستن. تمام نیازش در رنگ رخسارش نهفته است و رنگش بیانگر نیازش، اما این روزها رنگی به رخسارش نمانده است و خدا نکند که رنگ خود را به طور کامل ببازد. حال نیزارها زار زار است و بادهای گرم و سوزان جنوب خوزستان می‌وزند و قامت برافراشته نیشکر تاب و توان مقاومت ندارد؛ ما کشاورزیم و کارگر نیشکر، سال‌هاست که با نیشکر زندگی کرده‌ایم و مثل اولادمان آن‌ها را تر و خشک کرده‌ایم، افراشتگی قامتمان بسته به افراشتگی قامت نیشکر است و برکت سفره‌هایمان از برکت ساقه‌های نیشکر. قبل از زرد شدن برگ نیشکرها رنگ‌مان از خجالت زرد شده است و باز هم دلم به حال نیشکر و خودم می‌سوزد. آه که نیشکر بی‌پناه مانده است، اگر نبودند دل‌مان نمی‌سوخت، گیاه هست و آب نیست. بی‌آبی شیرینی را به کام نیشکر تلخ کرده است و آب با خاک غریبه شده است. چشم نیشکر به بیل کارگر مزرعه دوخته شده است، چرا که برگ‌هایش خشک است و تشنه آب، کارگری که امتداد نگاهش به کارون بی‌آب است و پایان نگاهش به نشانه شرمندگی به زمینی ترک خورده. ظهرها باد که می‌وزد و برگ‌ها را به لرزه درمی‌آورد لرزه بر انداممان می‌افتد. بی‌بار شدن ساقه‌های نیشکر حاصلش بی‌کار شدن کارگران زحمتکش نیشکر است. آبروی یک کشاورز محصول زراعتش است و آب که نباشد آبرویش در خطر است. و اما آب هم آب هم آب پاک را روی دستمان ریخته است و خاموشی برقا چراغ دلمان را خاموش کرده است. آب نیست و اگر هست برق نیست. زمستان گذشته برای باران نیشکر بارانی نبارید و کارون خروشان و پرآب پریشان شده و در خواب رفته ست. زیر پایمان خالی شده است دست‌هایمان را بگیرید! این روزها دست‌هایمان به سوی آسمان دراز است و چشمانمان به سوی کارون بزرگی که این روزها انگار کوچک و کوچکتر شده است و ما بر این باوریم که روزهای سخت رفتنی هستند و آدم‌های سخت ماندنی و ما سخت‌تر از باد سوزانیم و سخت‌تر از آفتاب گرم خوزستان و ایستاده‌ایم در کنار ساقه‌های نیشکر تا مبادا ایستاده بمیرند. سید احمد عسکری

مدیر تولید کشاورزی کشت و صنعت حکیم فارابی

معرفی شرکت کشت و صنعت نیشکر امیر کبیر

به عنوان واحد نمونه صنعتی استان خوزستان در سال ۹۶

در جریان مراسم بزرگداشت روز صنعت و معدن که با حضور دکتر شریعتی استاندار خوزستان، حجت‌الاسلام والمسلمین حسن‌زاده امام جمعه موقت کلانشهر اهواز، حسن‌زاده رئیس سازمان صنعت معدن و تجارت خوزستان، محمدیان مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی و دیگر مسئولین استانی برگزار گردید این شرکت به عنوان واحد نمونه صنعتی سال ۹۶ در خوزستان انتخاب و با اهدای لوح تقدیر و تندیس مورد تجلیل قرار گرفت.

به گزارش روابط عمومی شرکت کشت و صنعت امیرکبیر، فتحی مکوند، مدیرعامل این شرکت در این باره گفت: مزارع تحت کشت نیشکر این شرکت در سال زراعی گذشته مساحتی بالغ بر ۹ هزار و ۶۷۰ هکتار را شامل گردید و با ضریب استحصال ۱۱/۱۲ درصد بالغ بر ۹۵ هزار تن شکر خام تولید شد که رکورد جدیدی محسوب می‌گردد.

فتحی مکوند با اشاره به مشکلات اخیر در رابطه با تأمین حق‌آبه نیشکر و خسارات وارده به نیشکر اظهار کرد: متأسفانه در سال جاری با کمبود آب و قطعی مکرر شبکه برق مزارع نیشکر با خسارت ۵۰ درصدی مواجه است که معادل بالغ بر ۱۳۰ میلیارد تومان زیان مالی خواهد بود.

فتحی مکوند همچنین افزود: شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی در خوزستان علاوه بر تأمین اشتغال پایدار برای بیش از ۲۰ هزار نفر، بالغ بر ۱۰۰ هزار شغل غیرمستقیم ایجاد کرده است که با احتساب خانوار این تعداد نفر، بالغ بر ۴۸۰ هزار نفر از جمعیت استان را شامل می‌شود. به عبارتی دیگر آثار زاینبار ناشی از بحران کمبود آب در بخش کشاورزی، ضمن تأثیرگذاری مستقیم بر بخش عظیمی از جمعیت استان، باعث بروز ناهنجاری‌های اجتماعی و اقتصادی متعددی در منطقه همچون کوچ روستاییان به حاشیه شهرها، عدم امکان پرداخت حقوق کارکنان و مطالبات پیمانکاران و به خطر افتادن امنیت غذایی کشور خواهد شد. وی در پایان ابراز امیدواری کرد تا با همدلی و مساعدت همه مسئولین از افزایش خسارت یاد شده جلوگیری به عمل آید. شرکت کشت و صنعت نیشکر امیر کبیر یکی از کشت و صنعت‌های هفتگانه توسعه نیشکر و صنایع جانبی است که در کیلومتر ۴۵ جاده خرمشهر واقع شده است.

سرپرست شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی:

هیچ کمک ارزی به شرکت توسعه نیشکر نشده است

بخش‌ها با کمک این اتاق فکرها به تصمیم‌گیری می‌پردازیم که خروجی‌های کیفی خوبی را در زمینه کاهش هزینه‌ها و انتقال تکنولوژی داشته‌است.

شمیلی گفت: ما برای کاهش هزینه‌ها، افزایش تولید و بهبود محصولات از تکنولوژی‌های نو استفاده خواهیم کرد و بسته به شرایط این تکنولوژی‌ها را با انکا به ظرفیتهای فنی خود بومی خواهیم نمود. وی در بخش دیگری از سخنانش ضایعات تولید را جزئی از صنعت-کشاورزی در تمام دنیا دانست و افزود: حرکت در مسیر رساندن ضایعات به صفر از تلاش‌های دیگری است که در مجموعه شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی انجام شده است. سرپرست شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی اضافه کرد: اجرای پروژه شورورزی و استفاده از زهاب نیشکر برای پرورش ماهی و کشت گیاهان متحمل به شوری در کانون‌های ریزگرد و مهار این کانون‌ها از دیگر دستاوردهای شرکت توسعه نیشکر است که توانسته‌ایم زهاب نیشکر را به یک فرصت برای استان تبدیل کنیم که این کار برای اولین بار در کشور انجام می‌شود و در نوع خود بی‌نظیر است. شمیلی با تأکید بر لزوم توجه به مشکلات شرکت توسعه نیشکر به عنوان یک صنعت بزرگ تولیدی در استان و تلاش برای رفع آنها، گفت: بخشی از لوازم و قطعات یدکی مصرفی از خارج کشور وارد می‌شود که برای واردات این قطعات از ارز آزاد استفاده می‌کنیم و هیچ کمکی در این خصوص به توسعه نیشکر به عنوان یک شرکت تولیدکننده نمی‌شود. ضمن اینکه این شرکت صادرکننده کالاهایی چون الکل و خمیر مایه بوده و طبق مصوبات دولتی مشمول استفاده از ارز مبادله‌ای است. شمیلی همچنین بیان

سرپرست شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی در جلسه نخبگان اقتصادی خوزستان که با حضور دکتر نهاوندیان معاون امور اقتصادی رییس‌جمهور در اهواز برگزار شد، گفت: شرکت توسعه نیشکر به‌عنوان بزرگترین قطب تولید شکر کشور به دلیل بی‌آبی تاکنون میزان زیادی از محصولاتش را از دست داده است و دچار خسارت گردیده است. در شرکت توسعه نیشکر ۲۰ هزار شغل مستقیم ایجاد شده است و طبق برنامه‌های توسعه‌ای این سطح اشتغال قابل افزایش بوده است ولی اکنون شرایط بحرانی است و امکان تعدیل نیرو و بالطبع کاهش نیروهای متخصص و کاهش مشاغل وجود دارد.

دکتر محمود شمیلی یکشنبه شب گذشته ۱۴ مردادماه ۹۷ در جلسه نخبگان اقتصادی خوزستان با معاون رییس‌جمهوری، افزود: این شرکت عظیم کشاورزی-اقتصادی نوپا، هنوز بدهی‌های سنگین تسهیلاتی و مالیاتی و تا حدودی بیمه‌یادارد و گرچه مصوبات اخیر هیأت وزیران در خصوص استمهال تسهیلات شامل ما نیز می‌شود ولی به لحاظ تأثیرپذیری سنگینی که از شرایط بحرانی اخیر داشته‌ایم و از سوی دیگر وزن انباشتگی بدهی‌ها، تقاضا داریم زمان بازگشت تسهیلات بانکی در این شرکت تولیدی به بیش از دو سال افزایش پیدا کند. وی با تشکر از پیگیری‌های دکتر شریعتی، استاندار خوزستان و تلاش برای حل مشکلات پیش روی استان و توجه به شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی گفت: شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی حدود نیمی از شکر کشور را تولید می‌کند و ۷۰ درصد تولیدات در این شرکت مربوط به تولید شکر و ۳۰ درصد نیز به صنایع جانبی اختصاص دارد. سرپرست شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی با اشاره به اینکه در دنیا نیشکر به واسطه صنایع جانبی شناخته می‌شود، افزود: در کشور ما بخش عمده فعالیت‌ها در این صنعت در تولید شکر تمرکز پیدا کرده و کمتر به صنایع جانبی پرداخته شده است.

شمیلی تصریح کرد: بر اساس برنامه‌های بلندمدت تعریف شده توسط مجموعه توسعه نیشکر در خوزستان، تولید ۶۰ محصول از فرآورده‌های جانبی نیشکر برنامه‌ریزی شده است. وی از تشکیل اتاق فکر در مجموعه توسعه نیشکر خبر داد و گفت: چندی است اتاق فکری متشکل از نخبگان نیشکری و نخبگان صنعت و کشاورزی استانی در سه حوزه صنعت، کشاورزی و مدیریت منابع انسانی تشکیل داده‌ایم و در این

کرد: تمام تولیدات اصلی و جانبی شرکت بدلیل اینکه از نیشکر که یک محصولی کشاورزی است نشأت می‌گیرند طبق قانون می‌بایست معاف از پرداخت مالیات باشد. در این خصوص با مسئولین مربوطه مذاکره داشته‌ایم اما متأسفانه صرفاً شکر از مالیات معاف شده و به مابقی محصولات کماکان مشمول پرداخت مالیات است. سرپرست شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی خاطر نشان کرد: ممنوع کردن واردات شکر اقدام خوبی بود که انجام شد و خوشبختانه وزارتخانه‌های ذیربط یکسال این ممنوعیت را اعمال نمودند اما برخی اخیراً به دلیل سودجویی بدنبال حذف این ممنوعیت هستند که در این صورت شرکت توسعه نیشکر با مشکل عرضه روبرو خواهد شد. لازم بذکر است علی‌رغم موج گرانی‌های جاری قیمت کالای شکر تغییر زیادی نداشته است و تغییر نسبت ارزش مخارج به درآمدها حتی با بهبود تولید قابل جبران نیست. شمیلی همچنین با بیان اینکه شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی به دلیل خشکسالی تاکنون متحمل خسارت‌های فراوانی شده است، گفت: این شرکت به دلیل خشکسالی تاکنون مقدار زیادی از محصولاتش را از دست داده است و این رقم برای یک مجموعه بزرگ که حدود ۲۰ هزار شغل مستقیم ایجاد کرده است، بسیار نگران‌کننده است. وی یادآور شد: در هیأت وزیران این امکان فراهم شده است تا شرکت‌های تولیدی برای گذر از بحران‌های موجود بتوانند به مدت دوسال از تسهیلات دولتی استفاده کنند و ما تقاضا داریم که این زمان برای شرکت عظیم توسعه نیشکر و صنایع جانبی افزایش یابد و این شرکت به صورت ویژه مورد توجه قرار بگیرد چون در حال حاضر شرایط توسعه نیشکر بحرانی است. سرپرست شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی گفت: نیشکر در دنیا یک محصول خاص است چون در فصل گرم سال تولید می‌شود و دمای استان خوزستان در این فصل به ۵۰ درجه می‌رسد لذا تمهیدات ویژه‌ای از سوی دولت‌ها برای تولیدکنندگان نیشکر اندیشیده شده است. در مواردی از قبیل معافیت‌های مالیاتی، حمایت‌های بیمه‌ای شرایط بازنشستگی و حتی دریافت مستمری به صورت خاص مورد توجه قرار می‌گیرد ولی در کشور ما چنین تفاوتی حتی در جزئی‌ترین موارد دیده نمی‌شود. وی در پایان گفت: از محضر حضرت تعالی که برای شنیدن و پیگیری مسایل و مشکلات تولیدکنندگان استان خوزستان از سوی دولت تقبل زحمت فرمودید کمال تشکر را دارم.

دبیر انجمن قند و شکر ایران:

رکورد تولید شکر در کشور شکسته شد

سال ۹۶ فقط ۲۰۰ هزار تن کمبود و نیاز به واردات داشتیم و ۹۰ درصد را از محل تولید داخل تأمین کرده‌ایم که یکی از دلایل آن محدود کردن واردات شکر توسط وزارت جهاد کشاورزی است که اجازه نداد تا واردات شکر تولیدکننده نتواند شکر تولیدی خود را در بازار بفروشد. وی این را هم گفت که در سال ۹۶ تنها ۸۷۰ هزار تن شکر وارد شده و امسال نیز در چهار ماهه سال ۹۷ کلاً ۸۶ هزار تن شکر وارد شده که آن هم باقیمانده شکرهایی است که در بندر مانده و از سال قبل ترخیص نشده است و در نهایت امسال مجوزی برای واردات شکر نداریم.

دانایی اطمینان خاطر کرد که بیش از ۸۰۰ هزار تن شکر ذخیره شده که هر ماه در نهایت ۱۷۰ هزار تن شکر مصرف می‌شود. ضمن آنکه از ۲۰ روز آینده و از اوایل شهریور ماه بهره‌برداری از چغندر قند و نیشکر در سال جدید شروع می‌شود. دبیر انجمن قند و شکر ایران کشت پاییزه چغندر قند را عاملی در کاهش مصرف آب و استفاده از بارش‌های پاییزه برشمرد و

دبیر انجمن قند و شکر ایران گفت: سال گذشته رکورد بی‌نظیری در تولید شکر زدیم، به طوری که ۲ میلیون و ۱۵ هزار تن شکر تولید شد و امسال نیز مجوزی برای واردات شکر داده نشده و شکر با نرخ کیلویی ۳۱۰۰ تومان به وفور در دسترس مردم است.

بهمین دانایی در مورد آخرین وضعیت تولید شکر در کشور، خاطر نشان کرد: سال گذشته رکورد بی‌نظیری در تولید شکر ثبت شد، به طوری که ۲ میلیون و ۱۵ هزار تن شکر تولید کردیم که یک میلیون و ۱۴۳ هزار تن آن در بخش چغندر قند و ۸۷۲ هزار تن آن در بخش نیشکر بوده است.

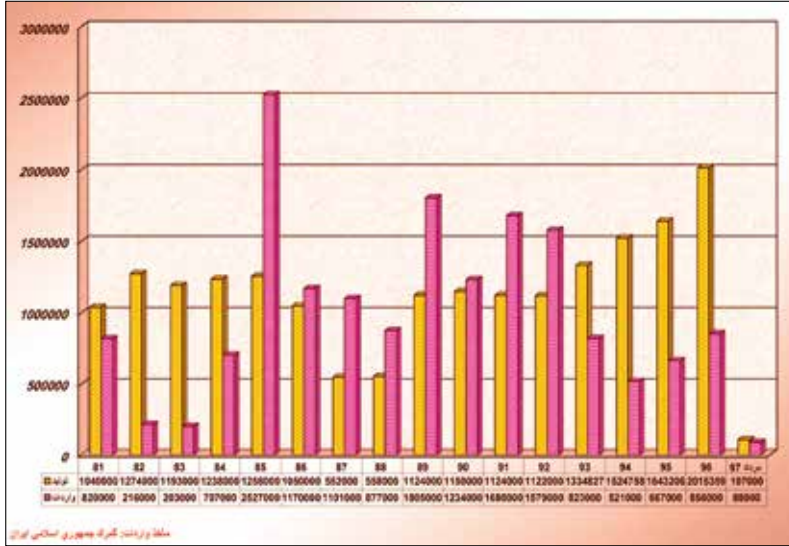
وی با اشاره به اینکه رکورد تولید شکر هیچ وقت در کشور سابقه نداشته و بالاترین میزان تولید مربوط به سال ۸۵ با یک میلیون و ۲۷۴ هزار تن بوده، تصریح کرد: البته این رقم تا سال ۹۲ روند کاهشی یافته بود و به یک میلیون و صد هزار تن رسیده بود. دبیر انجمن قند و شکر ایران به این نکته اشاره کرد که در

گفت: با آنکه حجم زیادی از نیشکر و چغندر قند در خوزستان تولید می‌شود، اما ظرفیت صنعتی در این استان کم داریم و برای استحصال و فرآوری این دو محصول باید روانه کارخانه‌های استان‌های اصفهان، چهارمحال و کرمانشاه می‌شود که اگر بتوانیم کارخانه جدید در خوزستان راه‌اندازی کنیم، بسیار مؤثر خواهد بود. وی از کلنگ‌زنی کارخانه فرآوری چغندر قند با ظرفیت ۱۰ هزار تن طی ۱۰ روز آینده در استان خوزستان خبر داد و گفت: در عین حال دو کارخانه نیشکری در این استان هم قرار است تا دو منظوره فعالیت کنند که قطعاً برای فرآوری چغندر قند و استحصال شکر مؤثر بوده و آب کمتری هم در راستای استحصال مصرف خواهد کرد. دانایی همچنین در مورد نرخ مصوب شکر هم گفت: بسته‌های ۵۰ کیلویی فله‌ای با نرخ مصوب ۲۷۲۲ تومان برای سال ۹۶ مصوب شده است که فعلاً با همین رقم فروش ادامه دارد و بسته‌های ۹۰۰ گرمی با نظارت سازمان حمایت با نرخ مصوب ۲۵۵۰ تومان در دسترس مردم قرار دارد.

تفاهم، اعتماد و تنظیم بازار

نمودار تولید و واردات شکر از سال ۸۰ تا پایان مرداد ماه سال ۱۳۹۷ (ارقام به تن)

تولید قند و شکر یک فرآیند نسبتاً پیچیده و لایه به لایه دارد که از تأمین بذر و کود و سم و آماده کردن اراضی زراعی برای کشت شروع می‌شود تا اینکه تولید نهایی بسته‌بندی و در اختیار مصرف‌کنندگان قرار گیرد. این فرآیند در شرایطی که دو نهاد صنعت و کشاورزی در آن نقش و سهم دارند در همه دهه‌های گذشته با عنصر تجارت خارجی همراه بوده است و کار را در وضعیت خاص قرار می‌دهد. پیش از روی کار آمدن دولت نهم و دهم چرخ صنعت قند و شکر به هر ترتیب که بود و با وجود متمایز بودن وزارتخانه‌های صنایع، بازرگانی، کشاورزی و جهاد می‌چرخید و البته دشواری‌هایی نیز وجود داشت. اما از ۱۳۸۴ به بعد و در شرایطی که تولید قند و شکر به وضع مطلوبی رسیده بود، وضعیت به دلیل عدم همکاری و فقدان اعتماد میان بخش‌های مختلف دولت و نادیده گرفتن توانایی‌های واحدهای صنعتی و نهاد کارفرمایی غیردولتی به محاق رفت. پس از سقوط مرگبار ۱۳۸۵ زراعت چغندر قند و رسیدن تولید به ۳۰ درصد تولید ۱۳۸۵، راه برای واردات باز شد و تنظیم بازار به دست یک گروه کوچک از تجار درآمد. حالا اما می‌بینیم که در شرایط سخت این روزها که در گذشته بهانه به دست می‌داد تا سیل واردات شکر بازار و تولید داخلی را غرق کند اما واردات و تولید تنظیم شده است. واردات منظم و نظارت شده شکر موجب شده است که در ۵ ماه نخست امسال ۸۸ هزار تن شکر وارد شود و مدیران نیز باور دارند امسال نیز واردات شکر تنها برای احتیاط خواهد بود. نتیجه تعامل و تفاهم میان نهاد دولت و نهادهای کارفرمایی و اعتماد به یکدیگر ثمره‌ای پرفایده خواهد داشت و نمونه اقتصاد تولید شکر این را به خوبی اثبات می‌کند در جدول زیر تازه‌ترین وضعیت آماری شکر را می‌خوانید.

واردات شکر خام بصورت ماهیانه از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۳۹۷ (ارقام هزار تن)

ردیف	سال	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	جمع
۱	۱۳۸۵	۱۵۴	۹۴	۱۱۱	۲۰۵	۳۰۷	۱۹۲	۱۸۷	۲۲۳	۱۹۴	۲۹۸	۲۴۰	۲۷۶	۲۴۸۱
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۱۵۴	۲۴۸	۳۵۹	۵۶۴	۸۷۱	۱۰۶۳	۱۲۵۰	۱۴۷۳	۱۶۶۸	۱۹۶۵	۲۲۰۵	۲۴۸۱	۲۴۸۱
۲	۱۳۸۶	۲۳۶	۲۲۸	۱۱۲	۵۴	۱۱۱	۱۳۳	۶۱	۵۵	۶۵	۲۷	۵۰	۳۸	۱۱۷۰
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۲۳۶	۴۶۴	۵۷۶	۶۳۰	۷۴۱	۸۷۴	۹۳۵	۹۹۰	۱۰۵۵	۱۰۸۲	۱۱۳۲	۱۱۷۰	۱۱۷۰
۳	۱۳۸۷	۲۸	۲۹	۸۸	۸۹	۱۴۹	۱۷۳	۲۴	۶۸	۶۵	۱۲۶	۱۶۹	۹۳	۱۱۰۱
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۲۸	۵۷	۱۴۵	۲۳۴	۳۸۳	۵۵۶	۵۸۰	۶۴۸	۷۱۳	۸۳۹	۱۰۰۸	۱۱۰۱	۱۱۰۱
۴	۱۳۸۸	۱۱۹	۱۰۸	۵۷	۶۴	۴۲	۳۳	۹۴	۴۶	۴۵	۷۴	۱۲۲	۷۳	۸۷۷
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۱۱۹	۲۲۷	۲۸۴	۳۴۸	۳۹۰	۴۲۳	۵۱۷	۵۶۳	۶۰۸	۶۸۲	۸۰۴	۸۷۷	۸۷۷
۵	۱۳۸۹	۶۹	۱۰۷	۱۳۲	۲۳۴	۳۱۲	۳۳۰	۱۶۱	۱۱۲	۸۰	۶۳	۷۳	۱۳۲	۱۸۰۵
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۶۹	۱۷۶	۳۰۸	۵۴۲	۸۵۴	۱۱۸۴	۱۳۴۵	۱۴۵۷	۱۵۳۷	۱۶۰۰	۱۶۷۳	۱۸۰۵	۱۸۰۵
۶	۱۳۹۰	۰	۲۴	۱۲	۶۸	۳۰۱	۳۸۴	۳۱	۱۸	۱۷	۱۸۱	۱۴۲	۵۶	۱۲۳۴
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۰	۲۴	۳۶	۱۰۴	۴۰۵	۷۸۹	۸۲۰	۸۳۸	۸۵۵	۱۰۳۶	۱۱۷۸	۱۲۳۴	۱۲۳۴
۷	۱۳۹۱	۵۰	۶۹	۱۲۱	۵۵	۱۵۴	۱۹۶	۱۹۰	۳۷	۲۲۸	۱۵۱	۲۰۷	۱۲۳	۱۶۸۱
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۵۰	۱۱۹	۲۴۰	۲۹۵	۴۴۹	۶۴۵	۸۳۵	۸۷۲	۱۱۰۰	۱۲۵۱	۱۵۵۸	۱۶۸۱	۱۶۸۱
۸	۱۳۹۲	۸۸	۱۵	۸۸	۱۱۴	۶۱	۱۵۹	۲۰۷	۱۱۵	۱۴۶	۱۳۴	۲۲۵	۲۲۷	۱۵۷۹
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۸۸	۱۰۳	۱۹۱	۳۰۵	۳۶۶	۵۲۵	۷۳۲	۸۴۷	۹۹۳	۱۱۲۷	۱۳۵۲	۱۵۷۹	۱۵۷۹
۹	۱۳۹۳	۱۶۵	۱۳۷	۲۱۱	۵۷	۴۰	۶۷	۴۷	۱۹	۸۰	۰	۰	۰	۸۲۳
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۱۶۵	۳۰۲	۵۱۳	۵۷۰	۶۱۰	۶۷۷	۷۲۴	۷۴۳	۸۲۳	۸۲۳	۸۲۳	۸۲۳	۸۲۳
۱۰	۱۳۹۴	۰	۵۵	۱۱۸	۹۲	۱۲	۷۰	۱۰۷	۱۷۵	۱۰۵	۲	۵	۲۴	۵۲۱
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۰	۵۵	۱۷۳	۲۱	۳۳	۱۰۳	۲۱۰	۳۸۵	۴۹۰	۴۹۲	۴۹۷	۵۲۱	۵۲۱
۱۱	۱۳۹۵	۰	۰	۰	۲۵	۲۲۱	۱۷۰	۷۶	۵۰	۶۶	۶۸	۰	۱۶	۶۶۷
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۰	۰	۰	۲۵	۲۴۶	۳۹۱	۴۶۷	۵۱۷	۵۸۳	۶۵۱	۶۵۱	۶۶۷	۶۶۷
۱۲	۱۳۹۶	۰	۱۹۵	۲۲۹	۱۲۹	۱۳۸	۱۶	۰	۵۵	۰	۱۴	۰	۸۰	۸۵۶
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۰	۱۹۵	۴۲۴	۵۵۳	۶۹۱	۷۰۷	۷۰۷	۷۶۲	۷۶۲	۷۷۶	۷۷۶	۸۵۶	۸۵۶
	جمع	۰	۳۸	۴۹	۱	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸
ردیف	سال	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	جمع
۱۳	۱۳۹۷	۰	۳۸	۴۹	۱	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۰	۳۸	۸۷	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸

619

آمار واردات شکر از سال ۱۳۸۰ تا پایان مرداد ماه سال ۱۳۹۷ به تفکیک واردات دولتی و خصوصی (ارقام به هزار تن)

سال	واردات بخش خصوصی	واردات بخش دولتی	جمع واردات
۱۳۸۰	۰	۹۳۷	۹۳۷
۱۳۸۱	۰	۸۲۰	۸۲۰
۱۳۸۲	۵۶	۱۶۰	۲۱۶
۱۳۸۳	۴۲	۱۶۱	۲۰۳
۱۳۸۴	۸۰	۶۲۷	۷۰۷
۱۳۸۵	۱۴۸۵	۱۰۴۲	۲۵۲۷
۱۳۸۶	۹۶۲	۲۰۸	۱۱۷۰
۱۳۸۷	۱۱۰۱	۰	۱۱۰۱
۱۳۸۸	۸۷۷	۰	۸۷۷
۱۳۸۹	۱۸۰۵	۰	۱۸۰۵
۱۳۹۰	۱۳۳۴	۰	۱۳۳۴
۱۳۹۱	۱۱۷۵	۵۰۵	۱۶۸۰
۱۳۹۲	۹۹۲	۵۸۷	۱۵۷۹
۱۳۹۳	۵۶۲	۳۶۱	۹۲۳
۱۳۹۴	۳۶۴	۱۵۷	۵۲۱
۱۳۹۵	۳۵۸	۳۰۹	۶۶۷
۱۳۹۶	۷۱۸	۱۳۸	۸۵۶
۱۳۹۷	۸۸	۰	۸۸

مآخذ: متمرک جمهوری اسلامی ایران

واردات شکر از سال ۸۴ تا پایان مرداد ماه سال ۹۷ به تفکیک خام و سفید

سال	سفید (هزار تن)	بها (دلار)	خام (هزار تن)	بها (دلار)	جمع واردات (هزار تن)	بها جمع واردات (دلار)
۱۳۸۴	۷۸	۲۰,۱۲۴,۰۰۰	۶۲۹	۱۷۷,۲۵۶,۰۰۰	۷۰۷	۱۹۷,۳۸۰,۰۰۰
۱۳۸۵	۶۳۷	۲۹۱,۲۷۱,۹۱۰	۱,۸۹۰	۷۲۶,۱۸۲,۵۵۹	۲,۵۲۷	۱,۰۱۷,۴۵۴,۴۶۹
۱۳۸۶	۳۴۸	۱۳۳,۳۰۹,۳۴۴	۸۲۲	۲۷۴,۴۶۱,۳۶۷	۱,۱۷۰	۴۰۷,۷۷۰,۷۱۰
۱۳۸۷	۱۰۳	۳۷,۲۱۳,۳۳۲	۹۹۸	۲۸۷,۸۰۰,۰۱۳	۱,۱۰۱	۳۲۵,۰۱۳,۳۴۵
۱۳۸۸	۲۷	۸,۸۱۹,۹۰۶	۸۵۰	۳۱۵,۸۲۶,۱۱۴	۸۷۷	۳۲۴,۶۴۶,۰۲۰
۱۳۸۹	۰	۰	۱,۸۰۵	۷۰۴,۵۲۰,۴۰۷	۱,۸۰۵	۷۰۴,۵۲۰,۴۰۷
۱۳۹۰	۶	۳,۷۹۹,۵۱۰	۱,۳۲۸	۷۵۲,۱۰۵,۳۳۴	۱,۳۳۴	۷۵۵,۹۰۴,۸۴۴
۱۳۹۱	۰	۰	۱,۶۸۰	۱,۰۷۲,۴۱۳,۶۰۸	۱,۶۸۰	۱,۰۷۲,۴۱۳,۶۰۸
۱۳۹۲	۰	۰	۱,۵۷۹	۸۲۲,۱۸۷,۹۵۸	۱,۵۷۹	۸۲۲,۱۸۷,۹۵۸
۱۳۹۳	۰	۰	۸۲۳	۳۷۷,۴۷۰,۴۴۰	۸۲۳	۳۷۷,۴۷۰,۴۴۰
۱۳۹۴	۴۹	۲۰,۴۷۹,۰۰۳	۴۷۲	۱۵۱,۳۵۸,۵۲۴	۵۲۱	۱۷۱,۸۳۷,۵۲۷
۱۳۹۵	۰	۰	۶۶۷	۰	۶۶۷	۳۲۰,۱۳۴,۹۷۸
۱۳۹۶	۰	۰	۸۵۶	۴۱۴,۷۴۲,۶۳۷	۸۵۶	۴۱۴,۷۴۲,۶۳۷
۱۳۹۷	۰	۰	۸۸	۴۱,۱۷۶,۷۹۴	۸۸	۴۱,۱۷۶,۷۹۴
جمع	۱,۲۴۸	۵۱۵,۰۱۷,۰۰۵	۱۴,۳۸۷	۶,۱۲۷,۵۰۱,۷۵۵	۱۵,۶۳۵	۶,۹۶۲,۶۵۳,۷۲۷

ماهانماه شکر

انجمن صنعتی کارخانهای قند و شکر ایران

زیر نظر شورای نویسندگان

صفحه آرا: علی صائمی

تلفن و نمابر:

۸۸۹۶۹۰۰۳ - ۸۸۹۶۹۰۰۵

نشانی: تهران - میدان دکتر فاطمی

خیابان شهید گمنام - شماره ۱۴